Lipoproteiin a

Lipoproteiin a plasmas (P-Lp(a))

Põhja-Eesti regionaalhaigla laboratooriumi automaatliini labor

Telefon 617 1027

Üldiseloomustus

Lipoproteiin a (Lp(a)) koosneb apolipoproteiin B-st, millega on disulfiid-sidemega seotud plasminogeenile sarnane apolipoproteiin (a). Lp(a) on kolesteroolirikas lipoproteiin, mida sünteesitakse maksas.

Lp(a) määramise olulisus riskifaktorina ei ole lõplikult tõestatud, kuid mitmed uuringud on näidanud tema rolli koronaarhaiguse riski hindamisel ning tema tugevat sõltuvust ainult geenidest. Lp(a) tase eluea jooksul on stabiilne. Ta ei ole mõjutatud elustiilist ja enamikest ravimitest ega ole ka ravi sihtmärgiks.

Näidustused (2)

- Perekondliku hüperlipideemia diagnoosimine, südamehaigus noores eas
- Kardiovaskulaarse riski hindamine südame isheemiatõve, eelneva infarkti või insuldi korral, kui teiste lipiidide väärtused on normaalsed või väheste muutustega

Otsustuspiir (4)

< 105 nmol/L

Kliiniline tõlgendus

Kontsentratsioon suurenenud:

- Väärtused >105 nmol/L viitavad suurenenud riskile südame isheemiatõve või insuldi suhtes, isegi kui teised lipiidid sellele ei viita (4)
- >75 a vanustel inimestel – koronaarne risk umbes kahekordistub
- > 288 nmol/L - müokardi infarkti ja aordiklapi stenoosi väga kõrge risk
- Ajuarterite ateroskleroos
- Mittekompenseeritud diabeet
- Tugev hüpotüreoos
- Perekondlik hüperkolesteroleemia
- Krooniline neeruhaigus
- Nefrootiline sündroom
- Östrogeenide defitsiit

Proovi-/uuringumaterjal	Veeniveri/plasma
Proovianum	Geeliga LH-katsuti (heleroheline kork)
Uuringumaterjali säilivusaeg, -temperatuur jt transpordi tingimused	Toatemperatuur (ei ole defineeritud) 8 tundi 4...8 oC 2 päeva -20 oC 3 kuud
Teostamise sagedus	24 h
Mõõtemeetod	Immuunoturbidimeetria
HK kood	66124

Kasutatud kirjandus

1. Burtis CA, Ashwood ER, Bruns, DE. Tietz Textbook of Clinical Chemistry and Molecular Diagnostics. 5th ed. US: Elsevier Inc; 2012.

2. Catapano AL, et al. 2016 ESC/EAS Guidelines for the Management of Dyslipidemias. The Task Force for the Management of Dyslipidemias of the European Society of Cardiology (ESC)

and European Atherosclerosis Society (EAS). Eur Heart J 2016;37:2999-3058.

3. Mosby. Diagnostic and Laboratory Test Reference. 10 th ed. China: Elsevier Inc; 2011. Reaktiivi infoleht, LPA2, Cobas systems application, 2014-11, V 3.0.

4. Langlois MR, Nordestgaard BG, Langsted A, et al. Quantifying atherogenic lipoproteins for lipid-lowering strategies: consensus-based recommendations from EAS and EFLM. Clin Chem Lab Med. 2020;58(4):496-517. doi:10.1515/cclm-2019-1253

Koostanud Galina Zemtsovskaja, kliinilise keemia labori vanemarst

Karel Tomberg, arendusjuht

Viimati uuendatud 18.11.2024